

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2004

Vyhlásené: 13.11.2004

Časová verzia predpisu účinná od: 08.08.2013

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

593

OZNÁMENIE

Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 22. mája 2001 bol v Štokholme prijatý Štokholmský dohovor o perzistentných organických látkach. V mene Slovenskej republiky bol dohovor podpísaný 23. mája 2001. Národná rada Slovenskej republiky vyslovila súhlas s dohovorom uznesením č. 2110 zo 16. mája 2002. Prezident Slovenskej republiky dohovor ratifikoval 4. júla 2002. Ratifikačná listina bola uložená u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov v New Yorku, depozitára dohovoru, 5. augusta 2002. Dohovor nadobudol platnosť 17. mája 2004 na základe čl. 26 ods. 1 a pre Slovenskú republiku nadobudol platnosť v ten istý deň.

Slovenská republika uplatnila pri uložení ratifikačnej listiny toto vyhlásenie: „Podľa článku 25 ods. 4 každý dodatok k prílohe A, B alebo C nadobudne pre Slovenskú republiku platnosť iba na základe uloženia listiny o prijatí dodatku.“

**K oznameniu č. 593
2004 Z. z.****ŠTOKHOLMSKÝ DOHOVOR O PERZISTENTNÝCH ORGANICKÝCH LÁTKACH**

Strany tohto dohovoru, uznávajúc, že perzistentné organické látky majú toxické vlastnosti, odolávajú degradácii, akumulujú sa v živých organizmoch a sú prenášané ovzduším, vodou a migrujúcimi druhmi cez medzinárodné hranice a usádzajú sa ďaleko od miesta ich úniku a tam sa akumulujú v terestriálnych a vodných ekosystémoch, obávajúc sa o zdravie, najmä v rozvojových krajinách, vychádzajúc z miestnej expozície perzistentným organickým látkam, ktorou sú ohrozené najmä ženy a prostredníctvom nich budúce generácie, pripúšťajúc, že arktické ekosystémy a ich domorodé obyvateľstvo sú mimoriadne ohrozené kumuláciou perzistentných organických látok v živých organizmoch a že kontaminácia ich tradičnej stravy je otázkou verejného zdravia, súc si vedomé potreby globálnej aktivity zameranej na perzistentné organické látky, majúc na pamäti rozhodnutie Výkonnej Rady Environmentálneho programu OSN 19/13 C zo 7. februára 1997 o iniciovaní medzinárodnej aktivity na ochranu ľudského zdravia a životného prostredia prostredníctvom opatrení, ktoré znížia a/alebo vylúčia emisie a uvoľňovanie perzistentných organických látok, odvolávajúc sa na platné opatrenia príslušných medzinárodných environmentálnych dohovorov, najmä Rotterdamského dohovoru o predbežnom súhlase po predchádzajúcom ohlásení pre vybrané nebezpečné chemické látky a pesticídy v medzinárodnom obchode a Bazilejského dohovoru o riadení pohybu nebezpečných odpadov cez hranice štátov a o ich zneškodňovaní vrátane regionálnych dohôd vypracovaných v rámci článku 11 Bazilejského dohovoru, odvolávajúc sa aj na platné ustanovenia Deklarácie o životnom prostredí a rozvoji z Ria a Agendy 21, vyhlasujúc, že obavy všetkých strán vedie predbežná opatrnosť a je zapracovaná do tohto dohovoru, vedomé si toho, že tento dohovor a iné medzinárodné dohody v oblasti obchodu a životného prostredia sa navzájom podporujú, opätovne zdôrazňujúc, že štáty majú v súlade s Chartou Organizácie Spojených národov a princípmi medzinárodného práva zvrchované právo využívať vlastné zdroje podľa vlastných environmentálnych a rozvojových stratégií a majú zodpovednosť zabezpečiť, aby činnosti v rámci ich pôsobnosti alebo kontroly nespôsobili škodu životnému prostrediu iných štátov alebo oblastiam mimo ich národnej pôsobnosti, berúc do úvahy okolnosti a osobitné požiadavky rozvojových krajín a z nich najmä najmenej rozvinutých a krajín s transformujúcou sa ekonomikou, najmä potrebu posilniť národné kapacity na riadenie chemických látok vrátane riadenia prostredníctvom transferu technológií, poskytovania finančnej a technickej pomoci a podpory spolupráce medzi stranami, berúc plne na vedomie Program udržateľného rozvoja malých ostrovných rozvojových štátov prijatý na Barbadose 6. mája 1994, berúc na vedomie príslušné možnosti rozvinutých a rozvojových krajín, rovnako ako spoločnú, ale diferencovanú zodpovednosť štátov, ako je uvedené v princípe 7 Deklarácie o životnom prostredí a rozvoji z Ria, uznávajúc významný príspevok, ktorý môže mať súkromný sektor a mimovládne organizácie na dosiahnutie zníženia a/alebo eliminácie emisií a uvoľňovania perzistentných organických látok, zdôrazňujúc dôležitosť prebratia zodpovednosti výrobcov perzistentných organických látok za zníženie škodlivých vplyvov spôsobených ich výrobkami a za poskytovanie informácií o nebezpečných vlastnostiach týchto chemických látok užívateľom, vládam a verejnosti, súc si vedomé potreby prijať preventívne opatrenia na predchádzanie škodlivým účinkom spôsobeným perzistentnými organickými látkami na všetkých stupňoch ich životného cyklu, opätovne zdôrazňujúc princíp 16 Deklarácie o životnom prostredí a rozvoji z Ria, ktorý uvádza, že štátne orgány by sa mali usilovať o podporu internalizácie environmentálnych nákladov a o využívanie ekonomických nástrojov, berúc do úvahy princíp, podľa ktorého náklady súvisiace so znečistením má v zásade niesť znečisťovateľ, pričom by sa mal brať ohľad na verejný záujem a nemali by byť porušované medzinárodné obchodné vzťahy a investičné aktivity, podporujúc strany, ktoré nemajú regulačné a hodnotiace schémy pre pesticídy a priemyselné chemické látky, v ich úsilí o vypracovanie takýchto schém, uznávajúc význam vývoja a používania dostupných náhradných chemických látok a procesov prijateľných pre životné prostredie, rozhodnuté chrániť ľudské zdravie a životné prostredie pred škodlivými vplyvmi perzistentných organických látok, dohodli sa takto:

Článok 1

Cieľ

Majúc na pamäti uplatňovanie prístupu k predbežnej opatrnosti, ako je uvedené v princípe 15 Deklarácie o životnom prostredí a rozvoji z Ria, cieľom tohto dohovoru je chrániť ľudské zdravie a životné prostredie pred perzistentnými organickými látkami.

Článok 2

Definície

Na účely tohto dohovoru

- a) „strana“ znamená štát alebo regionálnu hospodársku integračnú organizáciu, ktorá súhlasila so záväzkami podľa tohto dohovoru a pre ktorú dohovor nadobudol platnosť,
- b) „regionálna hospodárska integračná organizácia“ znamená organizáciu vytvorenú suverénnymi štátmi danej oblasti, ktorej členské štáty zverili kompetencie v záležitostiach upravovaných týmto dohovorom a ktorá je riadne oprávnená v súlade s jej vnútornými predpismi podpísať, ratifikovať, prijať alebo schváliť tento dohovor alebo k nemu pristúpiť,
- c) „strany prítomné a hlasujúce“ znamená strany, ktoré sú prítomné a odovzdali svoj súhlasný alebo odmietavý hlas.

Článok 3

Opatrenia na zníženie alebo vylúčenie uvoľňovania zo zámernej výroby a používania

1. Každá strana

- a) zakáže a/alebo prijme legislatívne a administratívne opatrenia potrebné na vylúčenie
 - i) výroby a používania chemických látok uvedených v prílohe A, ktoré podliehajú ustanoveniam tejto prílohy,
 - ii) dovozu a vývozu chemických látok uvedených v prílohe A v súlade s ustanoveniami odseku 2,
- b) obmedzí výrobu a používanie chemických látok uvedených v prílohe B v súlade s ustanoveniami tejto prílohy.

2. Každá strana prijme opatrenia, ktoré zabezpečia,

- a) že chemická látka uvedená v prílohe A alebo B sa dováža iba
 - i) na účely zneškodnenia environmentálne prijateľným spôsobom, ako je uvedené v článku 6 ods. 1 písm. d), alebo
 - ii) na použitie alebo účel, ktorý je strane povolený podľa prílohy A alebo B,
- b) že chemická látka uvedená v prílohe A, na ktorej výrobu alebo používanie platí osobitná výnimka, alebo chemická látka uvedená v prílohe B, na ktorej výrobu alebo používanie platí osobitná výnimka alebo ktorej používanie je prijateľné, berúc do úvahy všetky súvisiace ustanovenia v jestvujúcich medzinárodných dohodách o predchádzajúcom súhlase, je vyvázaná iba
 - i) na účely zneškodnenia environmentálne prijateľným spôsobom, ako je uvedené v článku 6 ods. 1 písm. d),
 - ii) do strany, ktorej je povolené používanie tejto chemickej látky podľa prílohy A alebo B, alebo
 - iii) do štátu, ktorý nie je stranou tohto dohovoru a ktorý poskytol ročný certifikát vyvážajúcej strane. Takýto certifikát bude presne uvádzať zamýšľané použitie chemickej látky a bude pre danú chemickú látku obsahovať vyhlásenie, že dovážajúca strana sa zaväzuje
 - a. chrániť ľudské zdravie a životné prostredie prijatím potrebných opatrení na minimalizovanie uvoľňovania alebo predchádzanie uvoľňovaniu tejto látky,
 - b. plniť opatrenia podľa článku 6 ods. 1,
 - c. v prípade, ak je to vhodné, plniť opatrenia podľa prílohy B ods. 2 II. časti.

Certifikát bude obsahovať aj akúkoľvek vhodnú podpornú dokumentáciu, ako je platná legislatíva, regulačné nástroje alebo administratívne alebo strategické smernice. Vyvážajúca strana predloží certifikát sekretariátu do 60 dní od jeho prijatia;

- c) že chemickú látku uvedenú v prílohe A, na ktorej výrobu a používanie už neplatia osobitné výnimky pre danú stranu, táto strana nevyváža na iné účely, ako je environmentálne prijateľné zneškodnenie, ako je uvedené v článku 6 ods. 1 písm. d),
 - d) že na účely tohto odseku termín „štát, ktorý nie je stranou tohto dohovoru“ bude zahŕňať s prihliadnutím na príslušnú chemickú látku štát alebo regionálnu hospodársku integračnú organizáciu, ktorý nesúhlasil so záväzkami podľa tohto dohovoru týkajúcimi sa danej chemickej látky.
3. Každá strana, ktorá má jednu regulačnú a hodnotiacu schému alebo viac regulačných a hodnotiacich schém pre nové pesticídy alebo nové priemyselné chemické látky, prijme regulačné opatrenia s cieľom zabrániť výrobe a používaniu nových pesticídov alebo nových priemyselných chemických látok, ktoré – berúc do úvahy kritériá podľa prílohy D ods. 1 – preukazujú vlastnosti perzistentných organických látok.
 4. Každá strana, ktorá má jednu regulačnú a hodnotiacu schému alebo viac regulačných a hodnotiacich schém pre pesticídy alebo priemyselné chemické látky, bude tam, kde je to vhodné, pri hodnotení súčasne používaných pesticídov alebo priemyselných chemických látok zvažovať v rámci týchto schém kritériá podľa prílohy D ods. 1.
 5. Ak tento dohovor neuvádza inak, odseky 1 a 2 sa nebudú vzťahovať na množstvá chemickej látky používanej na výskumné účely v laboratórnom rozsahu alebo ako referenčný štandard.
 6. Každá strana, ktorá má osobitnú výnimku podľa prílohy A alebo osobitnú výnimku alebo prijateľné používanie podľa prílohy B, prijme príslušné opatrenia, aby zabezpečila, že akákoľvek výroba alebo používanie podľa tejto výnimky alebo na tento účel sa bude realizovať spôsobom, ktorý predchádza expozícii ľudí týmito látkami a ich uvoľňovaniu do životného prostredia alebo ich minimalizuje. Pre osobitné výnimky alebo prijateľné účely, ktoré zahŕňajú zámerné vypúšťanie do životného prostredia za podmienok bežného používania, bude takéto vypúšťanie realizované v nevyhnutnom minimálnom rozsahu, berúc do úvahy všetky normy a smernice vzťahujúce sa na takéto vypúšťanie.

Článok 4

Register osobitných výnimiek

1. Týmto sa ustanovuje register na účely identifikácie strán, ktoré majú osobitné výnimky podľa prílohy A alebo B. Tento register nebude obsahovať strany využívajúce ustanovenia prílohy A alebo B, ktoré môžu uplatňovať všetky strany. Register bude viesť sekretariát a bude verejne prístupný.
2. Register bude obsahovať
 - a) zoznam typov osobitných výnimiek podľa prílohy A a B,
 - b) zoznam strán, ktoré majú osobitnú výnimku uvedenú v prílohe A alebo B,
 - c) zoznam termínov ukončenia platnosti pre každú registrovanú osobitnú výnimku.
3. Každý štát, ktorý sa stáva stranou dohovoru, môže prostredníctvom písomného oznámenia sekretariátu zaregistrovať jeden typ alebo viacero typov osobitných výnimiek podľa prílohy A alebo B.
4. Ak strana neuvedie v registri skorší dátum ukončenia platnosti výnimky alebo ak je udelené predĺženie podľa odseku 7, platnosť všetkých registrovaných osobitných výnimiek bude ukončená po piatich rokoch od nadobudnutia platnosti tohto dohovoru pre danú chemickú látku.
5. Konferencia strán na svojom prvom stretnutí rozhodne o postupe preverovania zápisov v registri.
6. Pred uskutočnením previerky zápisu v registri daná strana predloží sekretariátu správu zdôvodňujúcu pokračujúcu potrebu registrácie tejto výnimky. Sekretariát oboznámi so správou všetky strany. Previerka registrácie sa uskutoční na základe všetkých dostupných informácií.

Ak to konferencia strán potom bude považovať za oprávnené, môže pre danú stranu vydať odporúčanie.

7. Konferencia strán môže na základe požiadania danej strany rozhodnúť o predĺžení doby platnosti osobitnej výnimky na ďalšie obdobie až do piatich rokov. Pri tomto rozhodnutí bude konferencia strán dôsledne prihliadať na osobitné okolnosti strán, ktoré sú rozvojovými krajinami, a strán, ktoré sú krajinami s transformujúcou sa ekonomikou.
8. Strana môže písomným oznámením sekretariátu kedykoľvek zrušiť zápis osobitnej výnimky v registri. Zrušenie nadobudne platnosť v deň uvedený v oznámení o zrušení.
9. Ak v registri už nebude zápis žiadnej strany pre daný typ osobitnej výnimky, nebude možné pre tento typ zaregistrovať nové výnimky.

Článok 5

Opatrenia na zníženie alebo vylúčenie uvoľňovania z neúmyselnej výroby

Každá strana prijme minimálne nasledujúce opatrenia na zníženie celkového množstva každej z chemických látok uvoľňovaných z antropogénnych zdrojov uvedených v prílohe C s cieľom ich sústavnej minimalizácie, a ak je to možné, ich úplného vylúčenia:

- a) do dvoch rokov od nadobudnutia platnosti tohto dohovoru pre danú stranu vypracovať akčný plán alebo, ak je to vhodné, regionálny alebo subregionálny akčný plán a následne ho realizovať ako súčasť svojho realizačného plánu podľa článku 7 zameraného na identifikáciu, charakterizáciu a riešenie uvoľňovania chemických látok uvedených v prílohe C a na uľahčenie realizácie písmen b) až e). Tento akčný plán bude obsahovať tieto prvky:
 - i) vyhodnotenie súčasných a predpokladaných vypúšťaných množstiev vrátane prípravy a udržiavania inventúry zdrojov a stanovenia uvoľňovaných množstiev, berúc do úvahy kategórie zdrojov uvedené v prílohe C,
 - ii) vyhodnotenie účinnosti zákonov a stratégií danej strany vzťahujúcich sa na riadenie tohto uvoľňovania,
 - iii) stratégie zamerané na plnenie povinností podľa tohto odseku, berúc do úvahy vyhodnotenie podľa písmen i) a ii),
 - iv) kroky podporujúce vzdelávanie a školenie na zvyšovanie informovanosti o týchto stratégiách,
 - v) každých päť rokov preverenie týchto stratégií a ich úspešnosti pri plnení povinností podľa tohto odseku. Toto preverenie bude súčasťou správ predložených podľa článku 15,
 - vi) harmonogram realizácie akčného plánu vrátane realizácie stratégií a opatrení tam uvedených,
- b) podporovať používanie dostupných, vhodných a praktických opatrení, ktorými sa môže rýchlo dosiahnuť reálna a zmysluplná úroveň zníženia uvoľňovania látok alebo odstránenie zdroja,
- c) podporovať rozvoj, a ak je to vhodné, vyžadovať používanie náhradných alebo modifikovaných materiálov, výrobkov a procesov na predchádzanie vzniku a uvoľňovaniu chemických látok uvedených v prílohe C, berúc do úvahy všeobecné usmernenie o opatreniach na predchádzanie uvoľňovaniu a znižovanie uvoľňovania chemických látok uvedených v prílohe C a smernice, ktoré budú prijaté rozhodnutím konferencie strán,
- d) podporovať a v súlade s harmonogramom realizácie akčného plánu vyžadovať použitie najlepších dostupných techník pre kategórie nových zdrojov, pre ktoré strana takúto aktivitu uviedla vo svojom akčnom pláne v počiatkovej fáze s dôrazom na kategórie zdrojov uvedených v prílohe C II. časti. V každom prípade budú požiadavky na zavedenie najlepších dostupných techník pre nové zdroje v kategóriách uvedených v II. časti tejto prílohy rozdelené do jednotlivých fáz podľa praktických možností čo najskôr, ale nie neskôr ako štyri roky od nadobudnutia platnosti tohto dohovoru pre danú stranu. Pre uvedené kategórie budú strany podporovať používanie najlepších environmentálnych postupov. Pri uplatňovaní najlepších dostupných techník a najlepších environmentálnych postupov by strany mali brať do úvahy všeobecné usmernenie o opatreniach na predchádzanie uvoľňovaniu a jeho znižovanie v prílohe C a smernice o najlepších dostupných technikách a najlepších environmentálnych postupoch, ktoré budú prijaté rozhodnutím konferencie strán,